

První sovětský trolejbus ZiU-9 v České republice

13.09 2017 07:43, Redakce, Nezařazené

Nejslavnější trolejbus sovětské (a později ruské) výroby ZiU-682, jenž je všeobecně známější pod pojmenováním ZiU-9 (které však fakticky nesl jenom prototyp), je v České republice. Plány na import těchto vozů ze Sovětského svazu do Československa v 70. letech padly, a tak se na naše území dostává první „ziučko“ až v roce 2017.

Trolejbus je v majetku Občanského sdružení Za záchranu historických trolejbusů a autobusů, které vozidlo odkoupilo z Budapešti. Veřejnost se bude moci s vozidlem poprvé seznámit na dni otevřených dveří v jihlavském DP v neděli 17. 9. 2017.

První prototyp trolejbusu ZiU-9 byl vyroben již v roce 1966, sériová výroba ale začala až v roce 1972 a běžela pak až do roku 2015, byť v mezidobí byl trolejbus různě inovován. Původně vyráběl vozidla podnik Zavod imeni Urickogo (odtud zkratka ZiU), později v rámci Ruské federace již Trolza. Mimoto vzniklo také několik tzv. klonů, které byly vyráběny jinými podniky a od originálu byly nezřídka k nerozeznání. Typ ZiU-9 (ZiU-682) drží titul nejvíce vyráběného trolejbusu na světě - vozidel vzniklo min. 42 000. Kromě Sovětského svazu a nástupnických států se objevily krátkodobě také ve Finsku, dodány pak byly i do Maďarska, Řecka, Polska, Jugoslávie, Kolumbie atp. Dodávky do Československa měly být zvažovány v souvislosti s plánem zastavit výrobu trolejbusů ve Škodě Ostrov. K tomu ale nedošlo.

Do České republiky se dostal nyní jeden z vozů, jenž byl v roce 1976 dodán do Budapešti, kde od roku 1977 sloužil pro potřeby autoškoly. Po celou dobu provozu nesl ev. č. 840. Celkem měla maďarská metropole k dispozici 173 trolejbusů standardního provedení ZiU-682V s minimálními úpravami od sériových vozů, které odebrala v letech 1975–84. Jejich nákup z SSSR vycházel levněji než vlastní montáž za využití karoserií autobusů Ikarus 260, ačkoli i tato varianta se zvažovala. Poslední legendární sovětské vozy byly v Budapešti v provozu s cestujícími dne 31. 12. 2012. Dopravce si následně ještě ponechával pro potřeby autoškoly zmíněný vůz ev. č. 840, který ale později nabídl k odprodeji. Toho využilo jihlavské sdružení, které trolejbus letos odkoupilo a s významnou pomocí zaměstnanců firem Pretol Humpolec a Agrostroj Pelhřimov se podařilo zajistit jeho transport do ČR.

V Jihlavě tak bude možné dne 17. 9. 2017 vidět „první český vůz ZiU-9“, tedy zástupce typu, jenž sice není pro naše končiny typický, ale který i přesto ovlivňoval dění ve vývoji trolejbusové dopravy v Československu a který má u nás celou řadu fanoušků.

Libor Hinčica

Url: [První sovětský trolejbus ZiU-9 v České republice](#)